

16. oktober 2023

Innspill til oppdatering av helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene.

NORCE takker for muligheten til å komme med skriftlig innspill til oppdatering av helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene. NORCE er et uavhengig forskningsinstitutt, som driver forskning, utvikling og innovasjon i samarbeid med privat og offentlig sektor. Instituttet har nærmere 800 ansatte, og er til stede langs hele kysten fra nord til sør. Vi har omfattende forskningsaktivitet innen energi, klima, miljø, teknologi, helse og samfunn.

Hva bør vektlegges i forvaltningsplanene

- Oppfølging av Kunming-Montreal naturavtalen krever en vesentlig omlegging av all havforvaltning, der vern og restaurering er hovedbudskapet. I forhandlinger har Norge vært opptatt av en tydelig visjon om naturpositivitet, indikatorer for naturpositive tiltak bør utvikles når det gjelder aktivitet til havs
- I vitenskapelige så vel som politiske fora er det anerkjent at klimaendring og tap av biomangfold henger tett sammen, men temaene blir likevel ofte behandlet separat. Forvaltningsplanene for våre havområder må se dette i sammenheng.
- Muligheter knyttet til sirkulær økonomi må fremheves, dette er sentralt når det gjelder gjenvinning for å sikre tilgang til mineraler, når det gjelder verdiskapning basert på avfallsstrømmer samt i forbindelse med havbruk til havs.
- Norge, har et godt utgangspunkt for å fange og lagre CO₂ gjennom havbaserte løsninger som dyrking av tang- og tareskoger. Utvikling av metodikk for å overvåke miljøeffekten blir avgjørende for å sikre bærekraft.
- Havet er under et enormt press og for at havet skal være en ressurs er det avgjørende at havnæringer reguleres og at det føres tilsyn, havindustritilsynet vil ha en viktig rolle når det gjelder forvaltning av havet.
- Tradisjonell havovervåkning er typisk basert på målekampanjer i begrensede måleområder. Bedre romlig, kontinuerlig og mer fleksibel måling og prøvetaking i det marine miljøet kan bidra til bedre forutsigbarhet og et mer effektivt grønt skifte. Utvikling av nye målemetoder og måleplattformer er essensielt for å oppnå dette. Bruk av autonome droner både i luften (inkludert remote sensing fra satellitt), på overflaten, i vannsøylen og på havbunnen kan øke datagrunnlaget effektivt og bidra til å begrense interessekonflikter mellom havnæringer og samtidig sikre bærekraftig ressursutnyttelse. Spesielt konsekvensen av nye næringer under utvikling må analyseres ved målinger og modellering.

- I ethvert havområde og habitat er det avgjørende med avgjørende med gode baselinje-målinger for evaluering av biodiversitetstap og effekter av klimaendringer. NORCE besitter og utvikler teknologi for kostnadseffektiv kartlegging og overvåking av nåtilstand, noe som er viktig for god ressursforvaltning.
- For å sikre sameksistens er tillitt og åpenhet viktig derfor må en kreve at data fra målinger og undersøkelser gjøres tilgjengelig både med tanke på forskning og samfunnsaksept. NORCE besitter flere langtidsmåleserier, der data er tilgjengelig.
- God og uavhengig forskning bidrar til å oppnå et best mulig beslutningsgrunnlag. Det er derfor viktig at man i forbindelse med både planlegging, utlysning og utbygging av nye havnæringer åpner opp for forskningssamarbeid med FoU-sektoren. Forskning tar tid og grunnforskning er sentralt for å skaffe robuste svar. Samarbeid med forskningspartner sikrer at generisk kunnskap som bygges opp gjennom prosjekter spres til aktører i næringslivet og forvaltningen, ikke minst til små og mellomstore bedrifter med mindre forskningskapasitet.

NORCE bidrar gjerne med vår kunnskap i den videre prosessen.